

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/wystawy/miejsca/97389,Jangi-Jul.html>
2023-10-04, 18:03

JANGI-JUL

JANGI-JUL (UZB. YANGIYO‘L, W TŁUMACZENIU OZNACZA „NOWA DROGA”) ZNAJDUJE SIĘ W UZBEKISTANIE W REGIONIE TASZKENT. PIERWOTNIE NA MIEJSCU WSPÓŁCZESNEGO MIASTA ISTNIAŁA STAROŻYTNA OSADA O NAZWIE KAUNCHI-TEPE. ROZWÓJ MIASTA WIĄŻE SIĘ Z BUDOWĄ W TYM REJONIE LINII KOLEJOWEJ, W 1934 R. OSADĘ PRZEMIANOWANO NA MIASTO JANGI-JUL. OBECNIE JEST PRĘŻNYM OŚRODKIEM PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I INNYCH LEKKICH GAŁĘZI PRZEMYSŁU.

[Następny](#)

[Powrót](#)

Miejsca

Jangi-Jul (uzb. Yangiyo'l, w tłumaczeniu oznacza „nowa droga”) znajduje się w Uzbekistanie w regionie Taszkent. Pierwotnie na miejscu współczesnego miasta istniała starożytna osada o nazwie Kaunchi-Tepe. Rozwój miasta wiąże się z budową w tym rejonie linii kolejowej, w 1934 r. osadę przemianowano na miasto Jangi-Jul. Obecnie jest prężnym ośrodkiem przemysłu spożywczego i innych lekkich gałęzi przemysłu.

W lutym 1942 r. tereny Uzbekistanu stały się ważnym miejscem formowania Armii Polskiej pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Polskie oddziały zostały przesunięte z ośrodków rekrutacji w Buzułuku, Tockoje i Tatiszczewie na południe Azji Środkowej. W Jangi-Jul została ulokowana kwatera główna gen. Andersa, Dowództwo i Sztab Armii Polskiej w ZSRS, w Guzar umieszczono Ośrodek Organizacyjny Armii, w Olmazor Centrum Wyszkozenia Armii, Szkołę Junaków, Szkołę Orłąt, Szkołę Kierowców Samochodów oraz przytułek dla blisko 200 dzieci. Większość czasu żołnierze spędzali na obowiązkowych ćwiczeniach, ale nie brakowało go także na odradzające się życie towarzyskie, patriotyczne i religijne.

W czerwcu 1942 r. do Jangi-Jul przybył z wizytą duszpasterską biskup polowy Józef Gawlina. Było to bardzo ważne spotkanie dla żołnierzy, jak również cywilów towarzyszących Armii Polskiej, którzy w czasie swojej zsyłki na terenie ZSRS byli pozbawieni możliwości uczęszczania do kościoła. W ciągu swojej wizyty biskup odwiedził kilkanaście obozów i osad w Azji Środkowej. Udzielił sakramentu bierzmowania ok. 11 tys. żołnierzom oraz Pierwszej Komunii Świętej ok. 5 tys. dzieci. 27 czerwca 1942 r. biskup Gawlina wziął udział w przyjęciu z okazji imienin gen. Andersa, a następnego dnia przyjął go do Kościoła katolickiego i udzielił generałowi Pierwszej Komunii.

Do miejsc tworzenia jednostek wojskowych licznie napływała polska ludność cywilna, która walczyła o przetrwanie. Brak żywności, choroby zakaźne oraz trudne warunki sanitarne powodowały wyniszczenie organizmów i liczne zgony.

W kwietniu 1942 r. Armia Polska gen. Władysława Andersa rozpoczęła ewakuację z nieludzkiej ziemi, polskie obozy w Jangi-Jul opustoszały. Pierwszy etap podróży odbywał się kolejną do portu Krasnowodzk nad Morzem Kaspijskim, następnie uchodźcy statkami docierali do irańskiego portu Pahlavi.

W związku z dużą śmiertelnością wśród żołnierzy i ludności cywilnej w Jangi-Jul powstał polski cmentarz. Po wojnie został on zlikwidowany, dziś stoi tam pomnik upamiętniający zmarłych Polaków. Został odrestaurowany w 2001 r. staraniem

Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

[Więcej postaci](#)

[Więcej miejsc](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)